

Ганна ОХРИМЕНКО

к. іст. н. доцент,

*завідувач кафедри інформаційно-документних комунікацій
Національний університет "Острозька академія"*

ВІЗУАЛЬНА КОЛАБОРАЦІЯ У ФУНКЦІОНУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ СИСТЕМ: ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВИМІР

Актуальність дослідження візуальної колаборації для інформаційних аналітиків зумовлена зростанням обсягів складних даних та потребою в їх точному інтерпретуванні в соціальному середовищі. Використання спільних візуальних інструментів підвищує ефективність прийняття рішень, забезпечуючи краще розуміння даних між учасниками аналітичного процесу. Крім того, візуальна колаборація сприяє зниженню ризику помилок та покращенню комунікації в умовах дистанційної та гібридної роботи.

Візуальна колаборація - це спільна робота над інформацією з використанням візуальних засобів: діаграм, схем, дашбордів, інтерактивних дошок та інших графічних представлень даних [3]. Основна мета - зробити складні дані зрозумілими для всіх учасників процесу та полегшити обговорення, аналіз і прийняття рішень у складних соціальних системах..

Згідно з теорією Н. Лумана, існує три типи соціальних систем: інтеракція, організація, суспільство. Інтеракція - це фасилітаційний процес групової динаміки з людьми, які зібрались в одному просторі та часі та працюють із соціальною системою [2, с. 37].

У процесі соціальних систем фахівець-фасилітатор з візуальної колаборації повинен зважати як на інтеракцію, так і на адаптовані соціальні системи з асиметричними комунікаційними взаємодіями. Комунікація є ланцюжком реакцій, яка постійно просувається вперед, однак водночас, повертається назад. Тобто це процес саморегульований та циклічно повторювальний.

Уявлення про комунікацію стає диференційованим завдяки візуальній роботі - синтезуванню вербального та невербального (візуального) компонентів. Окрім того, синтезований комунікаційний процес - це тричастинний конструкт вибору, який поєднує інформацію, повідомлення та розуміння.

Процес вибору відбувається на кожному етапі комунікації: 1) дискретне повідомлення треба вибрати з багатьох можливих; 2) потреба у виборі форми повідомлення (усне вербальне, за допомогою електронного листа, візуальна репрезентація); 3) усвідомлення реципієнтом повідомлення релевантно до потреб комунікатора. Відповідно, візуальна мова зменшує ймовірність неправильного розуміння [1, с. 211].

Візуальна колаборація допомагає уникнути аутопоетису в соціальних управлінських системах. Цей процес “самопродукування” дозволяє розглядати соціальні системи як незалежні та обмежені, що мають лише вибіркові зв'язки зі своїм середовищем.

Яскравим прикладом аутопоетису є стратегічний план - детально розроблений документ, який розуміє лише вузьке коло працівників. Стратегічний план пов'язаний із середовищем за допомогою матриці клієнтських відносин, конкурентів або ринкових тенденцій, але він описує внутрішні умови, як-то розвиток навичок або розроблення продукції. Досить часто ці плани складно розшифрувати й опрацювати пересічному працівникові, тому що цей документ розроблений у замкненій управлінській команді [1, с. 213].

Цей процес самоопису та обмеження - це аспект, на який мають звертати уваги фасилітатори, тому що їх завдання - експлікувати та свідомо сформулювати візуальну форму для розробки шаблону для стратегічного плану за участю максимально можливої кількості учасників компанії.

Таким чином, основними напрямками використання візуальної колаборації в управлінні організацією можна визначити: 1) стратегічне планування та постановка цілей - формування бізнес-моделей через

використання дорожніх карт, які допомагають команді формувати пріоритети та “портфель стратегій”; 2) управління проектами через візуальні інструменти (канбан-дошки, блок-схеми, таймлайни) для оптимізації бізнес-процесів; 3) командна внутрішня комунікацій - використання ментальних (когнітивних) карт допомагають підвищувати рівень залучення учасників процесу прийняття рішень; 4) розвиток аналітичної культури фахівців завдяки візуалізації інформації, дозволяє впроваджувати спільну роботу над прийняттям рішень у кризовій ситуації.

Список використаної літератури

1. Квіст-Сьоренсен, Оле, Баструп, Лоа (2023). *Візуальна колаборація. Набір ефективних інструментів для поліпшення зборів, проектів і процесів*. Харків: Фабула, 2023. 300 с.
2. Луман, Ніклас.(2010). *Реальність мас-медіа*. За ред. В. Іванова, М.Мінакова. Київ: ЦВП, 2010. 158 с.
3. *Impact of Data Visualization on Management Decisions. Journalpress*. URL: Chrome-extension://efaidnbmn-nnibpcajpcglclendmkaj/https://journalspress.com/LJRMB_Volume22/Impact-of-Data-Visualization-on-Management-Decisions.pdf (дата звернення: 29.04.2026).

Оксана СТОЛЯРЕНКО

*к. пед. н., доцент,
доцент кафедри іноземних мов
Вінницького національного технічного університету*

Олена СТОЛЯРЕНКО

*д-р пед. н., професор,
професор кафедри педагогіки і освітнього менеджменту
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського*

ІНТЕГРАТИВНА МОДЕЛЬ ПОДОЛАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ БАР'ЄРІВ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ДІЛОВОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТАМ ІНЖЕНЕРНИХ ПРОФІЛІВ

У сучасних умовах глобалізації інженерна діяльність виходить за межі суто технічних розрахунків, трансформуючись у багатоаспектну